

3. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні / Дмитро Чижевський. – К.: Вид-во «Орій» при УКСП «Кобза», 1992. – 230 с.

4. Чижевский А. Земното ехо от слънчевите бури / А. Чижевский. – София : Наука и изкуство, 1984. – 322 с.

Котляров Сергій Олександрович,
курсант 1 курсу факультету
економіко-правової безпеки

Науковий керівник –
доцент кафедри філософії
та політології факультету
економіко-правової безпеки,
кандидат історичних наук

Головіна О.В.

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

РІВНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРАВОВОГО СТАТУСУ

Рівність. Яке її місце у сучасній концепції прав людини? Рівність – це поняття, в яке може вкладатися різний зміст. Одні вважають, що рівність є визначним критерієм при розподілі матеріальних благ. Всі мають отримати рівну долю. Чим це може закінчитися – ми можемо дізнатися, розглянувши історичні приклади. Хтось вважає, що рівність має починатися на старті, так звані рівні стартові можливості. Проте чи гарантує це рівність в подальшому? Здається, що урівняти всіх – є запереченням нашої унікальності. Про що ж тоді іде мова, коли ми говоримо про рівність в контексті прав людини? Мова перш за все іде про рівність у можливості реалізувати свої права, реалізувати свої свободи, ну і безумовно про рівність перед законом. Проте ця рівність не досягається сама по собі вона досягається через постійне її обстоювання. [1, с. 28-30]

Незалежно від наших поглядів та переконань, всі ми прагнемо її забезпечення – що таке рівність ми розуміємо по різному, але всі ми погоджуємося, що це щось дуже важливе, щось пов'язане з поняттям справедливості, і незалежно від нашого про неї уявлення, рівність перед законом, рівність у правах – це один з наріжних каменів сучасної концепції прав людини, саме на ньому і тримається її будівля. Забери його і концепція стане руїною, як це сталося із усіма попередніми спробами проголосити права не для всіх, а лише для представників вибраних груп.

Усвідомлення рівності проходило у тривалій боротьбі. Всі люди народжуються рівними у своїй гідності у правах, так говорить Загальна декларація прав людини. Про рівність і можливість реалізувати свої права та свободи та рівність перед законом говорить Українська конституція. Коли ми

говоримо про рівність треба згадати історію. Далеко не у всі часи люди мали рівні права. Тріумфальна хода рівності як права особи розпочалася із прийнятої у Франції Декларації прав людини та громадянина (1789 р.). Згодом, у 1791 році французький парламент прийняв указ про зрівняння в правах громадян Франції єврейської національності з іншими французами. Вже через кілька років у 1804 році Наполеон прийняв едикт про зрівняння в правах представників всіх релігій і про відділення церкви від держави.

Та чи можна говорити, що у Франції в наслідок Великої французької буржуазної революції була встановлена та забезпечена політична та правова рівність? Безумовно, ні. Мова іде про те, що рівні права отримали лише чоловіки – громадяни Франції, натомість жінок вони не зачепили. Можна пригадати Американську революцію, боротьбу за незалежність від Британії, тоді одна з відомих американських феміністок Ебігейл Сміт Адамс сказала свою відому фразу: «Ми не будемо виконувати закони, за які не голосували». Так почалася боротьба жінок за рівні з чоловіками права у виборчому праві. Жінки довго боролися за право голосу і отримали його лише у ХХ ст. Так, британки отримали право голосу лише у 1928 році. У Франції, боротьба жінок за права продовжувалася ще до 1946 року, у Швейцарії, жінки вийшли на вибори лише у 70-ті роки ХХ століття, а для багатьох ісламських країн проблема рівності прав під час голосування є актуальною і сьогодні. Часто говорять що боротьба за рівність продовжується і сьогодні.

Варто пригадати Америку 50-их років. Американська конституція діяла вже понад 100 років. Та чи можна говорити що права і свободи наданні цією конституцією стосувалися всіх? Адже до 50-их років ХХ ст. темношкіре населення Америки не мало рівних прав із білим населенням. Все почалося в 50 – тому році. Тоді маленька жіночка, Роза Паркс, відмовилася поступитися місцем білому пасажирові, за що і була ув'язнена. Це і дало поштовх до активізації темношкірого населення. Знадобилося 10 років та сила армії для того щоб прийняти закон, який забороняв расову дискримінацію в Америці. Сьогодні в Америці кожен, незалежно від кольору шкіри, має рівні права.

Ця боротьба і зараз триває навколо нас, в країнах, де представники низки меншин змушені доводити своє право не страждати від дискримінації. Тож з проблемою рівності тісно пов'язана існуюча проблема виховування толерантності та дотримання недискримінації, різноманітних форм інклюзії, що притаманні сучасній цивілізації та є ознакою розвиненої правової держави із високим рівнем правової суспільної свідомості. Саме такого рівня розвитку прагне й сучасне українське суспільство.

Література

1. Задорожня Г.В. Специфіка державного захисту прав і свобод людини та громадянина в Україні // Право України. – 2008. – № 1.
2. Оніщенко Н. М. Людина і право: контекст сьогодення / Н.М. Оніщенко // Філософські, методологічні та психологічні проблеми права : Матеріали VII Всеукраїнської науково-теоретичної конференції (Київ, 11 листопада 2017 року) – К. – 2017. – С. 299-301.